

CITY DEAL

City Deal

Energieke wijken, duurzaam en sociaal

ZOMERSPECIAL

4

Zomer 2024

Foto's: Alex Schröder

Een nieuwe zomervakantie, een nieuwe zomerspecial. In de afgelopen periode zijn weer een aantal interessante publicaties verschenen rondom het thema energietransitie en kwetsbare wijken. We hebben weer een selectie gemaakt van artikelen, publicaties en podcasts die relevant zijn voor de City Deal. Voel je vrij om deze zomerspecial te delen met collega's voor wie het interessant kan zijn. Voor in de hangmat, op het strand of bovenop de berg.

Veel leesplezier en tot in september!

**Een selectie van
interessante
publicaties
rondom de
energietransitie
in kwetsbare
wijken**

Overzicht

- **01 - Wijken verduurzamen in turbulente tijden** 35-44 min.
- **02 - Portret: De drive van Lodewijk Asscher** 4-6 min.
- **03 - Vanaf 1 februari kunnen gemeenten ISDE-subsidie aanvragen én ontvangen namens woningeigenaren** 3-4 min.
- **04 - Werkbezoek ministerie van BZK aan Rotterdam in teken van verbinding – tussen opgaven en tussen overheid en inwoners** 6-8 min.
- **05 -Podcast: Omgaan met energiearmoede** 4x20 min.
- **06 Kick - Off meer statushouders in de energietransitie** 5-6 min.
- **07 - Sectorale loopbaanpaden voor de energietransitie, inclusief energiefixers** 6-7 min.
- **08 - Van stadsvernieuwing naar buurtverduurzaming** 108-144 min.
- **09 - Podcast: Expeditie Energie** 4x30 min.
- **10 - Anke van Hal: 'Beschouw bewoners als onmisbare experts van de wijk'** 8-10min.
- **11 - Marianne de Koning: 'De energietransitie doet een nieuwe wind waaien in kwetsbare wijken'** 8-10min.

Overzicht

- **12 - René Schellekens: 'Als je mensen wilt bereiken, moet je aanhaken bij hun prioriteiten'** 5-6 min.
- **13 - Arnhem schiet verduurzamings-subsidie eigen woning in kwetsbare straten voor** 7-8 min.
- **14 - Podcast: Het verduurzamen voor en door VvE's, hoe doe je dat?** 4x30 min.
- **15 - Verslag tweedaagse Groningen juni 2024** 7-10 min.
- **16 - Hans van den Broek: 'Kijk met een gezamenlijke bril naar je gemeente'** 4-6 min.
- **17 - Meer statushouders aan het werk in de energietransitie: De doorbraakgarage** 6-7 min.
- **18 - Koen Straver & Annelies van Eekelen: Samen aan het werk voor een rechtvaardige energietransitie** 8-11 min
- **19 - Het voorzien en voor zijn van taaie problemen in de aardgasvrij-opgave** 5-6 min.
- **20 - Dashboard Geldstromen Energieke Wijken** 3-4 min.
- **21 Nieuwsbrieven Programma Leefbaarheid en Veiligheid**

01 Wijken verduurzamen in turbulente tijden

- **PLATFORM 31** *35-44 minuten*

De afgelopen jaren volgden onverwachte ontwikkelingen elkaar in rap tempo op. Van een pandemie tot een oorlog en van een energiecrisis tot de val van het kabinet Rutte IV. Zulke ontwikkelingen hebben effect op het leefklimaat in kwetsbare wijken. In veel van deze wijken wordt hard gewerkt aan de energietransitie, waarbij de verduurzaming van de wijk vaak wordt gezien als kans om de wijk leefbaar, veilig en toekomstbestendig te maken. Maar wat gebeurt er met de wijkaanpak als er grote, onverwachte maatschappelijke ontwikkelingen zijn?

03 Vanaf 1 februari kunnen gemeenten ISDE-subsidie aanvragen én ontvangen namens woningeigenaren

- **CDEW** *3-4 minuten*

Vanaf 1 februari kunnen gemeenten de ISDE-subsidie namens woningeigenaren aanvragen en ontvangen. Dit moet de verduurzaming van woningen toegankelijker maken, vooral voor kwetsbare huishoudens. De nieuwe werkwijze is op verzoek van gemeenten ingevoerd en getest in Arnhem. In 2023 werden een recordaantal ISDE-aanvragen ingediend. Gemeenten kunnen op de website van de RVO meer informatie vinden over de voorwaarden en werkwijze.

02 Portret: De drive van Lodewijk Asscher

- **CDEW** *4-6 minuten*

Tijdens de plenaire bijeenkomst in Breda sprak Henk Jan Bierling met Lodewijk Asscher en diens betrokkenheid bij de energietransitie in Heerlen Noord. Asscher benadrukt het belang van oprechte betrokkenheid en gemeenschapsbetrokkenheid. Hij pleit voor een empathische aanpak en concrete acties die passen bij de wijk, zoals 'bezoekwerken' en het creëren van instapbanen.

04 Werkbezoek ministerie van BZK aan Rotterdam in teken van verbinding – tussen opgaven en tussen overheid en inwoners

- **Agenda Stad** 6-8 minuten

In februari bracht het ministerie van BZK aan werkbezoek aan Rotterdam in de wijk Bospolder-Tussendijken. Het bezoek richtte zich op samenwerking tussen Rijk en gemeenten en tussen overheid en inwoners, met nadruk op de sociale en fysieke aspecten van de energietransitie. Presentaties over instrumenten zoals de Crowd Safety Manager en het Dashboard Geldstromen benadrukten de noodzaak van integrale aanpakken en de betrokkenheid van bewoners.

05 Podcast: Omgaan met energiearmoede

- **RVO**

4x20 minuten

In deze vierdelige podcast-reeks spreken René Bruijns en René Schellekens gasten met verschillende achtergronden over hun ervaring met generatiearmoede, opgroeien in armoede, armoede na een ingrijpende gebeurtenis en armoede als gevolg van migratie. Door de stijgende energiekosten is het voor mensen die al te maken hadden met schaarste nog moeilijker geworden. Vaak lijkt het niet of nauwelijks verwarmen van het huis dan een manier om rond te komen. Met ervaringswerkers praten we over de impact die schaarste had en heeft op hun leven. En vooral: wat hun behoeften zijn. We hopen dat deze podcastreeks beleidsmakers, energiecoaches, energiefixers en alle anderen die werken aan het verlichten van energiearmoede bereikt. In de overtuiging dat het oplossen van energiearmoede begint met luisteren.

06 Kick Off meer statushouders in de energietransitie

- **Techniekpact**

5-6 minuten

In januari kwamen diverse belanghebbenden samen voor de Kick-off van een project om meer statushouders te laten instromen in de techniek-, bouw- en energiesectoren. Deze partijen bespraken hoe 4000 statushouders in deze sectoren aan de slag kunnen. Tijdens de bijeenkomst werden plannen gepresenteerd en discussies gevoerd over het verbeteren van samenwerkingen en het benutten van het potentieel van statushouders.

07 Sectorale loopbaanpaden voor de energietransitie, inclusief energiefixers

- **Techniekpact**

6-7 minuten

De technische sectoren hebben behoefte aan nieuw talent. Er is ook een aanzienlijk instroompotentieel. Vaak weten mensen echter niet waar ze moeten beginnen, het aanbod aan technische beroepen is overweldigend en zegt hen niet altijd voldoende. Mensen die een overstap willen maken, maar ook degenen die willen doorgroeien, haken daardoor af. Wat zij nodig hebben is een helder overzicht van technische beroepen en, in het verlengde daarvan, van opleidingen die mensen voorbereiden op die beroepen. Hoe kunnen ontwikkelpaden, ontworpen door brancheorganisaties in samenwerking met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, werknemers helpen bij het navigeren van carrières binnen de techniek. De paden geven inzicht in benodigde competenties en opleidingen, gericht op zij-instromers, loopbaanadviseurs en werkzoekenden.

08 Van stadsvernieuwing naar buurtverduurzaming

- **PLATFORM31**

108-144 minuten

Dit rapport beschrijft de overgang van stadsvernieuwing naar een geïntegreerde aanpak voor het verduurzamen van wijken en buurten. Het benadrukt het belang van het koppelen van verschillende gemeentelijke opgaven en het bundelen van budgetten om versnippering tegen te gaan. Gemeenten moeten inzicht krijgen in dynamieken, prioriteiten en beschikbare middelen om keuzes te maken en effectief te sturen. Succesvolle verduurzaming vraagt om betrokkenheid van gemeentelijke medewerkers, bewoners en professionele stakeholders, en om het ontwikkelen van nieuwe sturings- en organisatieconcepten.

09 Podcast: Expeditie Energie

- **NPLW**

4x30 minuten

De podcastserie Expeditie Energie bespreekt de energietransitie in de gebouwde omgeving. Experts zoals Teun Bokhoven, Jan van Beuningen, en Diederik Samson bespreken in verschillende afleveringen de uitdagingen, het beleid, en mogelijke oplossingen. De serie richt zich op de samenwerking tussen beleid, uitvoering, en betrokken partijen zoals gemeentes en publieke warmtebedrijven.

Vanuit het Uitvoeringsoverleg Klimaatbeleid Gebouwde Omgeving doen de volgende organisaties mee: ministerie van BZK, Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW), Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE), Aedes, Bouwend Nederland, Techniek Nederland en Energie Nederland.

10 Anke van Hal:

'Beschouw bewoners als onmisbare experts van de wijk' - CDEW

8-10 minuten

Interview over Ankes' betrokkenheid bij de verduurzaming van kwetsbare wijken. Ze benadrukt het belang van echte participatie en samenwerking tussen bewoners en instanties. Haar ervaringen in Toronto hebben haar geleerd dat bewoners vanaf het begin moeten worden betrokken bij plannen voor hun wijk. Ze pleit voor het erkennen van bewoners als experts en voor een geïntegreerde aanpak van sociale en fysieke uitdagingen. Dit portret is onderdeel van reeks die we in het laatste jaar van onze City Deal maken. In de portretten willen we de belangrijkste thema's en resultaten van de City Deal terug laten komen. We willen hiermee energie gevende, trotse verhalen brengen die inspireren en concreet aanzetten tot actie. [Dit portret verscheen eind juni in het minimagazine Frisse Energie](#)

11 Marianne de Koning:

'De energietransitie doet een nieuwe wind waaien in kwetsbare wijken' - CDEW

8-10 minuten

Hoe krijg je bewoners betrokken bij de energietransitie? Marianne de Koning werkt met de verbindingkamer aan vertrouwen en samenwerking tussen bewoners en instanties. Dit portret is onderdeel van reeks die we in het laatste jaar van onze City Deal maken. In de portretten willen we de belangrijkste thema's en resultaten van de City Deal terug laten komen. We willen hiermee energie gevende, trotse verhalen brengen die inspireren en concreet aanzetten tot actie. [Dit portret verscheen eind juni in het minimagazine Frisse Energie](#)

12 René Schellekens: 'Als je

mensen wilt bereiken, moet je aanhaken bij hun prioriteiten'

- CDEW

5-6 minuten

Het interview bespreekt de rol van het Dashboard Geldstromen Energieke Wijken in de energietransitie. Schellekens benadrukt het belang van inzicht in geldstromen en lokale prioriteiten om bewoners te betrekken en duurzame initiatieven te versnellen. Hij bespreekt hoe een geïntegreerde aanpak van fysieke en sociale uitdagingen, ondersteund door goede data, essentieel is voor succes in kwetsbare wijken. Dit portret is onderdeel van reeks die we in het laatste jaar van onze City Deal maken. In de portretten willen we de belangrijkste thema's en resultaten van de City Deal terug laten komen. We willen hiermee energie gevende, trotse verhalen brengen die inspireren en concreet aanzetten tot actie. [Dit portret verscheen eind juni in het minimagazine Frisse Energie](#)

13 Arnhem schiet verduurzamings-subsidie eigen woning in kwetsbare straten voor - *7-8 minuten*

Volkshuisvesting Nederland

Arnhem is gestart met het initiatief waarbij de gemeente de ISDE-subsidie voorschiet voor woningeigenaren in kwetsbare wijken. Dit helpt bewoners die anders de kosten van verduurzamingsmaatregelen niet zouden kunnen voorfinancieren. De pilot in Arnhem-Oost was succesvol en sinds februari 2024 kunnen alle gemeenten deze regeling toepassen. Het artikel bespreekt ook de ervaringen van een specifieke woningeigenaar en de impact van deze maatregelen op zijn woning en welzijn. Dit artikel [verscheen eind juni in het minimagazine Frisse Energie](#)

14 Podcast: Het verduurzamen voor en door VvE's, hoe doe je dat? - **NPLW** *4x30 minuten*

Wat komt er bij kijken als je als Vereniging van Eigenaren (VvE) van het gas af wilt? Hoe ga je te werk? Welke hobbels kom je onderweg tegen? En wat zijn daar mogelijke oplossingen voor? In deze aflevering praten Annemarie Küppers (ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en Laetitia Ouillet (gemeente Schiedam) over de verduurzaming van verschillende soorten VvE's. Ook deelt ervaringsdeskundige en VvE-bestuurslid Marcel van Loon zijn kennis.

15 Verslag Tweedaagse City Deal Energieke Wijken juni 2024 - **CDEW** *7-10 minuten*

In juni 2024 kwamen de City Deal partners samen voor de tweedaagse in Groningen waar deelnemers uit verschillende steden en programma's waardevolle inzichten en best practices uitwisselden. De Groninger Aanpak in wijken zoals Selwerd, inclusief presentaties en rondleidingen, en sessies over financiële instrumenten en design thinking. Belangrijke thema's zijn integrale aanpakken, bewonersbetrokkenheid, en innovatieve methoden voor de energietransitie.

16 Hans van den Broek: 'Kijk met een gezamenlijke bril naar je gemeente' - **CDEW** *4-6 minuten*

Hoe helpt het Dashboard Geldstromen bij het inzichtelijk maken van geldstromen om de energietransitie te versnellen? Het dashboard biedt een sociaal profiel van wijken, helpt bij het maken van keuzes en stimuleert samenwerking tussen fysieke en sociale domeinen. Dit portret is onderdeel van reeks die we in het laatste jaar van onze City Deal maken. In de portretten willen we de belangrijkste thema's en resultaten van de City Deal terug laten komen. We willen hiermee energie gevende, trotse verhalen brengen die inspireren en concreet aanzetten tot actie. [Dit portret verscheen eind juni in het minimagazine Frisse Energie](#)

17 Meer statushouders aan het werk in de energietransitie: de doorbraakgarage

- **CDEW** *6-7 minuten*

Tijdens de plenaire tweedaagse in Groningen hield Robert Duiveman van het Instituut Publieke Waarden (IPW) een korte presentatie over de doorbraakgarage die de City Deal Energieke Wijken samen met IPW en Bureau Raakt aan het ontwikkelen is voor gemeentes om meer statushouders aan het werk te krijgen in de energietransitie. In dit document lees je er meer over. Mocht je interesse hebben, neem dan contact op met Marianne Lamers: marianne@citydealenergiekewijken.nl.

18 Koen Straver & Annelies van Eekelen: Samen aan het werk voor een rechtvaardige energietransitie - CDEW

8-11 minuten

Koen Straver en Annelies van Eekelen zetten zich in voor een rechtvaardige energietransitie, waarbij aandacht wordt besteed aan energiearmoede, het belang van samenwerking tussen verschillende organisaties, en de uitdagingen die gemeenten tegenkomen bij de uitvoering van energiebeleid. Dit portret is onderdeel van reeks die we in het laatste jaar van onze City Deal maken. In de portretten willen we de belangrijkste thema's en resultaten van de City Deal terug laten komen. We willen hiermee energie gevende, trotse verhalen brengen die inspireren en concreet aanzetten tot actie.

19 Het voorzien en voor zijn van taaie problemen in de aardgasvrij-opgave - Platform31

5-6 minuten

Ontdek hoe het programma Verduurzaming Kwetsbare Wijken (VKW) de uitdagingen van de energietransitie aanpakt. Dit artikel deelt inzichten van experts over de uitdagingen die gemeenten tegenkomen bij het aardgasvrij maken van wijken, de rol van samenwerking, en hoe bestaande kennis kan helpen bij het vinden van duurzame oplossingen.

20 dashboard Geldstromen Energieke Wijken

- **CDEW** *2-3 minuten*

In maart 2024 introduceerde de City Deal Energieke Wijken het dashboard Geldstromen Energieke Wijken.

Het doel van dit dashboard is om inzicht te krijgen in verschillende geldstromen in de wijk, slimme koppelingen te maken tussen sociale en fysieke opgaven en data te benutten voor het versterken van de energietransitie in kwetsbare wijken.

Scan de QR en ga naar het dashboard!

21 Nieuwsbrieven Programma

Leefbaarheid en Veiligheid

- Volkshuisvesting Nederland

In een aantal gebieden in Nederlandse steden staan de leefbaarheid en veiligheid onder druk. Inwoners hebben hier te maken met een stapeling van problemen rondom onderwijs, armoede, gezondheid, wonen en veiligheid. Met het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid wordt deze problematiek in 20 stedelijke gebieden aangepakt. Via deze link lees je de 5 nieuwsbrieven die door het programma zijn uitgegeven.

DE LESSEN UIT GRONINGEN WERDEN IN DE PRAKTIJK GEBRACHT

Cartoon: Willem van Oosten

naar aanleiding van de Tweedaagse in Groningen, Juni 2024

AANPAK

DUURZAME

INTEGRALE

SAMENWERKING

WONINGCORPORATIES

BEWONERS

ENERGIEAEMOEDE

PARTICIPATIE

TRANSITIES

DUURZAAMHEID

ENERGIETRANSITIE

PROJECTEN

WARMTE

Kun jij alle verborgen woorden vinden in deze woordzoeker?

I	T	D	I	E	H	M	A	A	Z	R	U	U	D	S	J	F	E
Q	V	W	E	B	Y	V	U	A	W	K	U	Y	Q	V	E	A	I
Q	Y	O	D	W	Y	I	N	T	E	G	R	A	L	E	U	G	T
J	L	N	U	S	R	E	N	O	W	E	B	Y	P	N	P	K	I
Q	W	I	U	E	W	C	D	C	B	M	I	D	N	S	K	N	S
R	I	N	R	B	D	O	R	B	M	V	K	E	H	L	H	Y	N
S	Q	G	Z	P	U	E	X	K	O	Z	T	C	M	K	W	X	A
A	I	C	A	I	A	B	O	Y	W	C	T	H	Q	N	Q	S	R
M	U	O	M	J	X	R	P	M	E	X	I	J	P	W	U	D	T
E	T	R	E	B	C	J	T	J	R	E	W	D	W	A	A	M	E
N	Y	P	O	W	K	E	O	I	Y	A	U	B	Y	R	A	M	I
W	C	O	E	C	D	R	U	M	C	S	E	K	N	M	N	U	G
E	R	R	B	Q	P	O	O	T	U	I	E	I	K	T	P	B	R
R	Y	A	F	V	O	O	T	O	U	O	P	A	G	E	A	K	E
K	R	T	U	T	P	R	C	H	O	X	U	A	T	R	K	O	N
I	H	I	T	R	A	N	S	I	T	I	E	S	T	Z	E	B	E
N	V	E	I	K	C	F	A	K	A	Q	X	T	F	I	H	N	E
G	B	S	U	J	J	D	U	H	P	P	C	K	J	G	E	X	E

Klik [hier](#) voor meer informatie over de City Deal Energieke wijken, duurzaam en sociaal.